

Input Stichting ARAN op Internetconsultatie Wet Afbouw Interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel – aanvulling

Datum: 20 februari 2026

Om de status van 'geadopteerd' te krijgen, moet je eerst zijn afgestaan en onvrijwillig verplaatst. "Geadopteerd" is een burgerlijke status die je verkrijgt door een eenzijdige rechtshandeling waarin jij slechts een object bent, waar je de rest van je leven de lasten van moet dragen en waar je dankbaar voor moet zijn.

Geachte wetgever,

We sturen nog aanvullende input in reactie op de internetconsultatie van de "Wet Afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel" met Keten-ID 27657, zoals gepubliceerd via deze link: <https://www.internetconsultatie.nl/afbouwadoptie/b1>.

Dit is een aanvulling van de reeds eerder [door ons gepubliceerde reactie op 19 februari 2026](#).

We gaan specifiek in op het onderdeel individueel verlof en financiële schadeloosstelling en halen aan de *"Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law"* van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties.

Met deze aanvulling lichten we uit dat geadopteerden op grond van bovengenoemde VN Richtlijn én op grond van de vele nationale en internationale discriminatieverboden recht hebben op wettelijke maatregelen voor individueel verlof en financiële schadeloosstelling voor alles wat zij nodig hebben voor:

1. Therapie;
2. Alles wat wij moeten ondernemen om familie te kunnen vinden en alle handelingen die wij verplicht zijn te ondernemen om aanspraak te kunnen maken op hulp of toegang tot informatie;
3. Familieherenigingen (in geboorteland, in het land waar familie woont of in Nederland);
4. Rootsreizen;
5. Procedures voor identiteitsherstel (naamsherstel, herstel geboortegegevens, herstel of inschrijven geboorteakte, heractiveren nationaliteit van geboorteland, herroeping van de adoptie) en alle handelingen die we genoodzaakt zijn te verrichten om de juiste bewijsmiddelen aan te leveren voor dergelijke procedures;

6. Bijzonder verlof op impactvolle dagen zoals onze adoptiedatum, de datum waarop we uit ons land werden gehaald, de datum waarop we bij onze familie werden weggehaald, etc.
7. Bijzonder verlof in geval van impactvolle familiegebeurtenissen zoals overlijdensgevallen, huwelijken of het geven van mantelzorg.

Dit is precies waar wij recht op hebben. Dit is niet 'teveel' of 'buitenproportioneel'. Onze adoptiestatus brengt inherent met zich mee dat wij in veel opzichten achtergesteld zijn ten opzichte van andere groepen waardoor wij een onevenredig groot deel van onze tijd en ons geld kwijt zijn aan het achterhalen wat voor elk mens een recht is en vanzelfsprekend beschikbaar is. En dan nog ten diepste kan nooit meer worden hersteld of gerepareerd wat ons ongevraagd en zonder onze instemming is afgenomen. Geadopteerd zijn is geen privilege en ook geen vakantie.

De VN richtlijn was ook de achtergrond van de motie 33 836 nr. 93 van 11 april 2024 ingediend door Van Nispen:

"verzoekt de regering met voorstellen te komen om meer hulp en ondersteuning te bieden aan geadopteerden die dat wensen, zoals hulp bij en een vergoeding voor het herstellen van de oorspronkelijke naam, nationaliteit en correcte geboorteakte en psychologische hulp voor wie dat nodig heeft";

En de vervolgmotie 33836 nr. 111 van 3 april 2025 ingediend door Tseggai en Van Nispen:
"dat sommige interlandelijk geadopteerden behoefte hebben (delen van) hun oorspronkelijke identiteit te achterhalen en te herstellen, zoals verificatie in het land van herkomst van de gegevens in het dossier, herstel van contact met de oorspronkelijke ouders, voor- en achternaamswijziging en herstel van nationaliteit of geboorteakte, maar dit een moeizaam en kostbaar proces is"

Zoals u weet, zijn beide moties aangenomen door een meerderheid in de Tweede Kamer.

Voor de volledigheid, nogmaals het overzicht van alle regelingen waar (aspirant-)adoptiefouders op konden rekenen. Hieruit blijkt de ongelijkheid tussen adoptieouders en geadopteerden en daarmee de discriminatie van geadopteerden ten opzichte van adoptieouders.

44.132 Totaal aantal kinderen dat uit het buitenland naar Nederland is geadopteerd door Nederlandse adoptieouders vanaf 1967 t/m 2024 volgens de officiële cijfers. De onofficiële, provisorische, irreguliere, illegale en ongeregistreerde adopties zijn hierin niet meegenomen. Deze aantallen zijn ook niet bekend.

Financiële compensatie voor adoptieouders

41.345 Het aantal adopties dat plaatsvond vanaf **1971 t/m 2012** waarvoor de adoptieouder de kosten fiscaal konden aftrekken van hun aangifte inkomstenbelasting (1971 t/m 2008) of waarvoor de adoptieouders een vast subsidiebedrag ontvingen als tegemoetkoming van de adoptiekosten (2009-2012)

Grondslag voor deze regeling: de Belastingwet, aftrekpost 'buitengewone lasten'. De kosten voor het adopteren van een kind werden gelijkgesteld met de kosten voor voorzieningen in verband met een overlijden, langdurige ziekte of blijvende handicap. Reden waarom de politiek dit instelde: men wilde de adoptieouders belonen voor hun goede daad omdat deze 'het offer ervoor over hadden' een kind over te laten brengen uit een 'ontwikkelingsland' en bereid waren deze 'op te nemen in het eigen gezin'.

Ontstaansgeschiedenis: Sinds 1967 aangekaart door parlementsleden in commissiedebatten en plenaire debatten over herziening van de belastingwetgeving. Wereldkinderen heeft in nauw contact gestaan met het Ministerie van Financiën om te zorgen dat de financiële drempels voor wensouders zo laag mogelijk werden gehouden met behulp van de Staat.

Verlof betaald door de Staat ten gunste van adoptieouders

40.041 Het aantal adopties dat plaatsvond vanaf **1977 t/m eind 2024**
 Een groot deel van de adoptieouders die in die periode werkzaam waren hadden recht op betaald (door de Staat) adoptieverlof.

Het aantal adopties dat plaatsvond vanaf **1977 t/m eind 2001**.
 27.929 Alle adoptieouders die in die periode werkzaam waren als Rijksambtenaar voor de Rijksoverheid hadden recht op maximaal 5 dagen plus 4 weken betaald adoptieverlof

Het aantal adopties dat plaatsvond vanaf **eind 2001 t/m 2018**.
 11.636 Alle adoptieouders die in die periode werkzaam waren in loondienst hadden recht op 4 weken adoptieverlof betaald door het UWV (de Staat)

Het aantal adopties dat plaatsvond vanaf **2019 t/m 2024**.
 476 Alle adoptieouders die in die periode werkzaam waren in loondienst hadden recht op 6 weken adoptieverlof betaald door het UWV (de Staat)

Grondslagen voor deze regeling: gelijkstelling van adoptiefouders met mensen die via de natuurlijke weg ouders werden. Gewenningsperiode voor ouders en kind. Hiervoor is vanaf 1993 lobby gevoerd door de actiegroep

Ontstaansgeschiedenis: Al in 1982 lobbyde het bestuur van Wereldkinderen bij werkgevers- en werknemersorganisaties om een regeling voor betaald adoptieverlof op te nemen in alle CAO's. Het onderwerp circuleerde in de achterban van Wereldkinderen, totdat in 1993 een oproep van een adoptiemoeder leidde tot de oprichting van de Vereniging Adoptiebelangen (VAB). Zij vonden gehoor bij PvdA, CDA en GroenLinks. Kamerlid Saskia Noorman-den Uyl (PvdA) diende in 1995 een wetsvoorstel in. In 2001 was het dan zover: de nieuwe Wet Arbeid en Zorg (WAZO) trad in werking waarin was opgenomen 4 weken betaald adoptieverlof uit de Ziektewet voor alle werkende adoptieouders. De VAB werd weer opgeheven.

Buiten beschouwing zijn gelaten:

- Kortingen die advocaten en procureurs gaven op de proceskosten voor het verkrijgen van een adoptievonnissen bij de rechtbank.
- Kortingen op de vliegtickets die door de adoptiediensten werden onderhandeld met de vliegmaatschappijen.
- Staatssteun die verstrekt werd aan de adoptiediensten zodat de tarieven voor de adoptieouders laag gehouden konden worden.

We maken het inzichtelijk aan de hand van de Memorie van Toelichting en het wetsvoorstel. Overal waar 'geadopteerden' staat wordt ook bedoeld 'volgende generaties'.

Hoogachtend,
 Dong Hee 동희 Kim 김
 Namens het bestuur van Stichting ARAN

www.stichtingaran.nl
[LinkedIn](#)
[Instagram](#)

We beginnen weer met een reactie op de **Memorie van Toelichting** behorende bij de conceptversie van de Wet afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel waarin we ingaan op alle punten waar individuele financiële tegemoetkoming en bijzonder verlofregelingen aan de orde zijn op grond van de VN Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation.

Memorie van Toelichting	
Punt/Onderdeel	Pagina/onderwerp
1A 3. Hoofdpijnen- 3.2 Adoptiedossiers	Pagina's 8 en 9 Verkrijging van inzage voor geadopteerden en nakomelingen in hun land van herkomst is tijdrovend en emotioneel en financieel belastend: ➤ We hebben goede tolken/vertalers nodig en die werken niet gratis ➤ We moeten vaak zelf naar ons land van herkomst en dat is ook niet gratis ➤ We hebben in sommige landen ook advocaten nodig en die werken ook niet gratis

Memorie van Toelichting	
Punt/Onderdeel	Pagina/onderwerp
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ En dit alles is geen vakantie, maar we moeten er vakantiedagen of onbetaald verlof voor opnemen. Linksom of rechtsom, komt het altijd uit onze eigen zak. <p>Chapter VII, article 11, paragraph (c) en Chapter X, article 24 van de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité.</p>
<p>2A</p> <p>3. Hoofdlijnen-3.2.2 Toegang en inzage adoptiedossiers</p>	<p>Pagina's 12-13 – Recht op afstammingsinformatie</p> <p>Hoewel bepaalde archieven overgaan naar het Nationaal Archief en zo het oerwoud aan loketten iets wordt uitgedund, blijven wij altijd nog geconfronteerd met het feit dat er op meerdere plekken verschillende soorten archieven zijn.</p> <p>En ook dat in veel gevallen bepaalde documentatie simpelweg is vernietigd, zoals de adoptiedossiers die in beheer waren bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid maar ook oude persoonskaarten van de gemeente bevolkingsadministratie waar in sommige gevallen nog de namen van onze ouders op stonden en ook onze geboortenamen.</p> <p>Het speuren in archieven naar alle kleine stukjes van onze geschiedenis is tijdrovend en emotioneel en financieel belastend.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ We hebben vertalers nodig omdat er, ook in de dossiers in Nederlandse archieven, niet vertaalde documenten uit ons geboorteland zitten ➤ We hebben verwerkings- en hersteltijd nodig ofwel de nieuwgevonden informatie een plek te geven ofwel te bekomen van de teleurstelling dat er weer ergens geen informatie is of informatie is vernietigd. ➤ We moeten ervoor door Nederland heen reizen naar locaties waar de archieven zijn. Sowieso is het lezen van je adoptiedocumenten geen vakantie. <p>Chapter VII, article 11, paragraph (c), Chapter IX, articles 15 and 18-23 en Chapter X, article 24 van de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité.</p>
<p>3A</p> <p>3. Hoofdlijnen-3.3 Identiteitsherstel en naamswijziging</p>	<p>Pagina's 14 t/m 18</p> <p><i>“De geboorteakte staat bovenaan in hiërarchie van identiteitsgegevens”</i>, het is het fundament van de administratieve identiteit van alle Nederlandse ingezetenen. Een fundament dat ons ontbreekt.</p> <p>Wat we allemaal niet moeten ondernemen om aan te tonen dat we al bestonden voordat we naar Nederland kwamen en Nederlandse identiteiten kregen en vooral wat ons dat kost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ We moeten vaak beginnen met speuren via archieven en dossiers in Nederland, zie hiervoor genoemd punt 2A. ➤ We worden dan vaak doorverwezen naar ofwel de ambassade van ons geboorteland, daar moeten we verlof voor opnemen en dit kost reiskosten. ➤ Ofwel naar de adoptiedienst in ons geboorteland waar we verlof voor moeten opnemen en aanzienlijke reiskosten voor moeten maken. ➤ We moeten uiteindelijk meerdere keren naar ons geboorteland om te zorgen dat onze oorspronkelijke identiteitsgegevens worden vastgelegd waar we verlof voor moeten opnemen en aanzienlijke reiskosten voor moeten maken. ➤ En dit alles is geen vakantie, maar we moeten er vakantiedagen of onbetaald verlof voor opnemen. Linksom of rechtsom, komt het altijd uit onze eigen zak. <p>Ook voor alle procedures die wij in Nederland moeten doen, betekent dit dat het ons tijd en geld kost. Ook hiervoor is er geen regeling voor bijzonder verlof waar wij aanspraak op kunnen maken en ook is er geen potje met geld waar we uit kunnen putten, behalve onze eigen bankrekening.</p> <p>Chapter VII, article 11, paragraph (c), Chapter IX, articles 15 and 18-23 en Chapter X, article 24 van de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité.</p>
<p>4A</p> <p>4. Verhouding tot mensenrechtenverdragen</p>	<p>Pagina's 18 t/m 22</p> <p><i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité met als hoofdlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Treatment of Victims – Chapter VI: ⇒ Article 10. Victims should be treated with humanity and respect for their dignity and human rights, and appropriate measures should be taken to ensure their safety, physical and psychological well-being and privacy, as well as those of their families. The State should ensure that its domestic laws, to the extent possible, provide that a victim who has suffered violence or trauma should benefit from special consideration and care to

Memorie van Toelichting	
Punt/Onderdeel	Pagina/onderwerp
	<p>avoid his or her re-traumatization in the course of legal and administrative procedures designed to provide justice and reparation.</p> <p>⇒ Victims rights to remedies – Chapter VII:</p> <p>⇒ Article 11. Remedies for gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law include the victim's right to the following as provided for under international law:</p> <p>⇒ (a) Equal and effective access to justice;</p> <p>⇒ (b) Adequate, effective and prompt reparation for harm suffered;</p> <p>⇒ (c) Access to relevant information concerning violations and reparation mechanisms.</p>
5A 12. Doenvermogen	Het doenvermogen van geopteerden en volgende generaties staat in schril contrast met het doenvermogen van de (aspirant-)adoptiefouders.
6A Hoofdstuk 6 Artikel 6:1 Onderdeel D- artikel 6a	<p>Aanpassingen in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek Pagina 66</p> <p>Zie onze opmerkingen bij punt 3A</p> <p>Chapter VII, article 11, paragraph (c), Chapter IX, articles 15 and 18-23 en Chapter X, article 24 van de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité.</p>

Ten tweede onze reactie op de **concept-wettekst** van de Wet afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel waarin we ingaan op alle punten waar individuele financiële tegemoetkoming en bijzonder verlofregelingen aan de orde zijn op grond van de VN Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation.

Concept-wettekst	
Hoofdstuk/Artikel	Onderwerp/input
Hoofdstuk 3	Adoptiedossiers
Paragraaf 1	Behoud van herkomst- en afstammingsinformatie
3:1 t/m 3:5	Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT
Hoofdstuk 6	Wijziging van andere wetten
6:1 - Boek 1 BW	
B- Art. 4a, lid 1	<p>Namenrecht</p> <p>Hoe werkt dat voor geadopteerden die überhaupt geen geboorteakte hebben?</p> <p>En hoe werkt dat voor geadopteerden die ook geen adoptieakte hebben?</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
D- Art. 6a, lid 1, sub c	<p>Namenrecht</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
H - Art. 20 lid 1	<p>Geboorteakte</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
O- Art. 231 lid 2	<p>Herroeping</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
O- Art. 232 lid 2	<p>Herroeping – herstel van familiebanden van voor de adoptie</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
O- Art. 232	<p>Herstel van familiebanden met familieleden uit hetzelfde gezin van herkomst die ook geadopteerd zijn</p> <p>Zie punten 1A t/m 3A van onze reactie op de MvT</p>
P- Titel 13, Afdeling 3A	Selectie en voordracht van personen voor adoptie na afstand
Afstands-procedure?	<p>Binnenlandse afstand en adoptie</p> <p>De rechten van het kind en van de moeder in relatie tot de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité.</p> <p>Krijgen zij financiële, juridische, administratieve, therapeutische, medische ondersteuning als gevolg van deze breuk en krijgen zij daar bijzonder verlof voor? En krijgen zij dit ook als zij later hun band willen herstellen?</p>
6:2 - Boek 10 BW	
C- Art. 109 nieuw	<p>De adoptie-achterdeur</p> <p>De rechten van het kind en van de ouders in relatie tot de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human</i></p>

Concept-wettekst	
Hoofdstuk/Artikel	Onderwerp/input
	<p><i>Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law</i>” van het VN Mensenrechtencomité.</p> <p>Krijgen zij financiële, juridische, administratieve, therapeutische, medische ondersteuning als gevolg van deze breuk en krijgen zij daar bijzonder verlof voor? En krijgen zij dit ook als zij later hun band willen herstellen?</p>
Hoofdstuk 7	Overgangsbepalingen
7:5	<p>De rechten van de geadopteerden in relatie tot de <i>“Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law”</i> van het VN Mensenrechtencomité. Kunnen wij met terugwerkende kracht al onze betalingen en verlofuren declareren bij de Staat? Is daar overgangsrecht voor?</p>
Nntb - ontbreekt	<p>Familiezoektochten</p> <p>Bijzonder verlof voor alles wat wij genoodzaakt zijn te doen om onze familie te kunnen vinden en financiële schadeloosstelling voor alle onkosten die ermee gemoeid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dossiers in Nederland opvragen, inzien, vertalen en analyseren; ➤ Dossiers in ons geboorteland opvragen, inzien, vertalen en analyseren; ➤ DNA-testen (in meerdere databases als ook DNA-verwantschapstesten om matches te verifiëren); ➤ Inzet van een genealogisch expert om matches te kunnen plaatsen in een stamboom en zo de meest directe familieleden te kunnen vinden; ➤ Zelf meermaals moeten afreizen naar ons geboorteland om ter plaatse te kunnen zoeken; ➤ Kosten voor alle hulp die we nodig hebben in ons geboorteland om te helpen zoeken; ➤ Alle onkosten voor bijv. het plaatsen van advertenties, drukken van posters en flyers, zendtijd in tv- of radio-programma's, advertenties op een website of zelf een website opzetten; ➤ Etc., etc., etc.
Nntb - ontbreekt	<p>Geboortegegevens</p> <p>Zie onze opmerkingen bij punt 3A van onze reactie op de MvT.</p>
Nntb - ontbreekt	<p>Familiehereniging</p> <p>Bijzonder verlof voor alles wat wij genoodzaakt zijn te doen om met onze familie een band op te kunnen bouwen en ons recht op family life te kunnen uitoefenen en financiële schadeloosstelling voor alle onkosten die hiermee gemoeid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Al onze reizen naar en/of met onze familie om nog iets te kunnen herstellen van wat verbroken is; ➤ Tolken/vertalers omdat we zonder hen niet met onze familie kunnen communiceren; ➤ Therapie en coaching ➤ Taallessen ➤ Etc., etc., etc.
Nntb - ontbreekt	<p>Herstel van familiebanden en erfrecht</p> <p>Bijzonder verlof voor alles wat wij genoodzaakt zijn te doen om te zorgen dat we onze oorspronkelijke identiteit en familiebanden kunnen herstellen en financiële schadeloosstelling voor alle onkosten die hiermee gemoeid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Herstel of her-activatie van onze nationaliteit ➤ Bijschrijving in het bevolkings- of familieregister in ons land van herkomst ➤ Erkenning door de Nederlandse Staat van de familiebanden met onze familie van oorsprong ➤ Notariskosten om onze testamenten correct te kunnen vastleggen en registreren.
Nntb - ontbreekt	<p>Reparatie van identiteit, herstel en rouw</p> <p>Bijzonder verlof voor alles wat wij genoodzaakt zijn te doen om te zorgen dat we onze oorspronkelijke identiteit en familiebanden kunnen repareren, ruimte hebben voor de doorlopende rouw en pijn die het gevolg is van onze adoptie-status en financiële schadeloosstelling voor alle onkosten die hiermee gemoeid zijn.</p>
Nntb - ontbreekt	<p>Herstel en reparatie m.b.t. sociale voorzieningen en inkomensderving</p> <p>Er moeten bepalingen worden opgenomen in o.a. de Pensioenwet, in de Algemene Ouderdomswet en andere wetten en regelingen betreffende sociale voorzieningen om gaten die ontstaan in de uitkeringsrechten als gevolg van het corrigeren of herstellen van een geboortedatum worden opgevangen zodat degenen die het betreft geen twijfels hebben over hun inkomensvangnet en inkomensrechten indien zij aanspraak gaan maken op die betreffende uitkeringen.</p> <p>In de meeste gevallen blijken geadopteerden in werkelijkheid ouder dan in hun adoptiepapieren stond. Dit, omdat jongere kinderen meer gewild waren en meer geld opleverden en soms ook om kinderen die eigenlijk te oud waren toch te kunnen adopteren.</p>

Concept-wetstekst	
Hoofdstuk/Artikel	Onderwerp/input
	<p>Bij het laten corrigeren van de geboortegegevens ontstaat dus in de meeste gevallen een AOW-gat, ANW-gat, etc. omdat het aantal jaren opbouw ineens korter is geworden.</p> <p>De Staat moet garant staan voor het opvullen van deze inkomensgaten.</p>

Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law ([VN Human Rights Committee](#))

We halen de meest relevante artikelen aan, maar in onze opinie is de gehele richtlijn integraal van toepassing op ons en onze families in de landen van herkomst.

⇒ **Victims – Chapter V:**

⇒ **Article 8.** For purposes of the present document, victims are persons who individually or collectively suffered harm, including physical or mental injury, emotional suffering, economic loss or substantial impairment of their fundamental rights, through acts or omissions that constitute gross violations of international human rights law, or serious violations of international humanitarian law. Where appropriate, and in accordance with domestic law, the term “victim” also includes the immediate family or dependants of the direct victim and persons who have suffered harm in intervening to assist victims in distress or to prevent victimization.

⇒ **Article 9.** A person shall be considered a victim regardless of whether the perpetrator of the violation is identified, apprehended, prosecuted, or convicted and regardless of the familial relationship between the perpetrator and the victim.

⇒ **Treatment of Victims – Chapter VI:**

⇒ **Article 10.** Victims should be treated with humanity and respect for their dignity and human rights, and appropriate measures should be taken to ensure their safety, physical and psychological well-being and privacy, as well as those of their families. The State should ensure that its domestic laws, to the extent possible, provide that a victim who has suffered violence or trauma should benefit from special consideration and care to avoid his or her re-traumatization in the course of legal and administrative procedures designed to provide justice and reparation.

⇒ **Victims rights to remedies – Chapter VII:**

⇒ **Article 11.** Remedies for gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law include the victim’s right to the following as provided for under international law:

⇒ **(a)** Equal and effective access to justice;

⇒ **(b)** Adequate, effective and prompt reparation for harm suffered;

⇒ **(c)** Access to relevant information concerning violations and reparation mechanisms.

⇒ **Access to justice – Chapter VIII:**

⇒ **Article 12.** A victim of a gross violation of international human rights law or of a serious violation of international humanitarian law shall have equal access to an effective judicial remedy as provided for under international law. Other remedies available to the victim include access to administrative and other bodies, as well as mechanisms, modalities and proceedings conducted in accordance with domestic law. Obligations arising under international law to secure the right to access justice and fair and impartial proceedings shall be reflected in domestic laws. To that end, States should:

⇒ **(a)** Disseminate, through public and private mechanisms, information about all available remedies for gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law;

⇒ **(b)** Take measures to minimize the inconvenience to victims and their representatives, protect against unlawful interference with their privacy as appropriate and ensure their safety from intimidation and retaliation, as well as that of their families and witnesses, before, during and after judicial, administrative, or other proceedings that affect the interests of victims;

⇒ **(c)** Provide proper assistance to victims seeking access to justice;

⇒ **(d)** Make available all appropriate legal, diplomatic and consular means to ensure that victims can exercise their rights to remedy for gross violations of international human rights law or serious violations of international humanitarian law.

⇒ **Article 13.** In addition to individual access to justice, States should endeavour to develop procedures to allow groups of victims to present claims for reparation and to receive reparation, as appropriate.

⇒ **Article 14.** An adequate, effective and prompt remedy for gross violations of international human rights law or serious violations of international humanitarian law should include all

available and appropriate international processes in which a person may have legal standing and should be without prejudice to any other domestic remedies.

⇒ **Reparation for harm suffered– Chapter IX:**

- ⇒ **Article 15.** Adequate, effective and prompt reparation is intended to promote justice by redressing gross violations of international human rights law or serious violations of international humanitarian law. Reparation should be proportional to the gravity of the violations and the harm suffered. In accordance with its domestic laws and international legal obligations, a State shall provide reparation to victims for acts or omissions which can be attributed to the State and constitute gross violations of international human rights law or serious violations of international humanitarian law. In cases where a person, a legal person, or other entity is found liable for reparation to a victim, such party should provide reparation to the victim or compensate the State if the State has already provided reparation to the victim.
- ⇒ **Article 16.** States should endeavour to establish national programmes for reparation and other assistance to victims in the event that the parties liable for the harm suffered are unable or unwilling to meet their obligations.
- ⇒ **Article 17.** States shall, with respect to claims by victims, enforce domestic judgements for reparation against individuals or entities liable for the harm suffered and endeavour to enforce valid foreign legal judgements for reparation in accordance with domestic law and international legal obligations. To that end, States should provide under their domestic laws effective mechanisms for the enforcement of reparation judgements.
- ⇒ **Article 18.** In accordance with domestic law and international law, and taking account of individual circumstances, victims of gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law should, as appropriate and proportional to the gravity of the violation and the circumstances of each case, be provided with full and effective reparation, as laid out in principles 19 to 23, which include the following forms: restitution, compensation, rehabilitation, satisfaction and guarantees of non-repetition.
- ⇒ **Article 19.** *Restitution* should, whenever possible, restore the victim to the original situation before the gross violations of international human rights law or serious violations of international humanitarian law occurred. Restitution includes, as appropriate: restoration of liberty, enjoyment of human rights, identity, family life and citizenship, return to one's place of residence, restoration of employment and return of property.
- ⇒ **Article 20.** *Compensation* should be provided for any economically assessable damage, as appropriate and proportional to the gravity of the violation and the circumstances of each case, resulting from gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law, such as:
 - ⇒ **(a)** Physical or mental harm;
 - ⇒ **(b)** Lost opportunities, including employment, education and social benefits;
 - ⇒ **(c)** Material damages and loss of earnings, including loss of earning potential;
 - ⇒ **(d)** Moral damage;
 - ⇒ **(e)** Costs required for legal or expert assistance, medicine and medical services, and psychological and social services.
- ⇒ **Article 21.** *Rehabilitation* should include medical and psychological care as well as legal and social services.
- ⇒ **Article 22.** *Satisfaction* should include, where applicable, any or all of the following:
 - ⇒ **(a)** Effective measures aimed at the cessation of continuing violations;
 - ⇒ **(b)** Verification of the facts and full and public disclosure of the truth to the extent that such disclosure does not cause further harm or threaten the safety and interests of the victim, the victim's relatives, witnesses, or persons who have intervened to assist the victim or prevent the occurrence of further violations;
 - ⇒ **(c)** The search for the whereabouts of the disappeared, for the identities of the children abducted, and for the bodies of those killed, and assistance in the recovery, identification and reburial of the bodies in accordance with the expressed or presumed wish of the victims, or the cultural practices of the families and communities;
 - ⇒ **(d)** An official declaration or a judicial decision restoring the dignity, the reputation and the rights of the victim and of persons closely connected with the victim;
 - ⇒ **(e)** Public apology, including acknowledgement of the facts and acceptance of responsibility;
 - ⇒ **(f)** Judicial and administrative sanctions against persons liable for the violations;
 - ⇒ **(g)** Commemorations and tributes to the victims;

- ⇒ **(h)** Inclusion of an accurate account of the violations that occurred in international human rights law and international humanitarian law training and in educational material at all levels.
- ⇒ **Article 23.** *Guarantees of non-repetition* should include, where applicable, any or all of the following measures, which will also contribute to prevention:
 - ⇒ **(a)** Ensuring effective civilian control of military and security forces;
 - ⇒ **(b)** Ensuring that all civilian and military proceedings abide by international standards of due process, fairness and impartiality;
 - ⇒ **(c)** Strengthening the independence of the judiciary;
 - ⇒ **(d)** Protecting persons in the legal, medical and health-care professions, the media and other related professions, and human rights defenders;
 - ⇒ **(e)** Providing, on a priority and continued basis, human rights and international humanitarian law education to all sectors of society and training for law enforcement officials as well as military and security forces;
 - ⇒ **(f)** Promoting the observance of codes of conduct and ethical norms, in particular international standards, by public servants, including law enforcement, correctional, media, medical, psychological, social service and military personnel, as well as by economic enterprises;
 - ⇒ **(g)** Promoting mechanisms for preventing and monitoring social conflicts and their resolution;
 - ⇒ **(h)** Reviewing and reforming laws contributing to or allowing gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law.
- ⇒ **Access to relevant information concerning violations and reparation mechanisms – Chapter X:**
- ⇒ **Article 24.** States should develop means of informing the general public and, in particular, victims of gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law of the rights and remedies addressed by these Basic Principles and Guidelines and of all available legal, medical, psychological, social, administrative and all other services to which victims may have a right of access. Moreover, victims and their representatives should be entitled to seek and obtain information on the causes leading to their victimization and on the causes and conditions pertaining to the gross violations of international human rights law and serious violations of international humanitarian law and to learn the truth in regard to these violations.
- ⇒ **Non-discrimination – Chapter XI:**
- ⇒ **Article 25.** The application and interpretation of these Basic Principles and Guidelines must be consistent with international human rights law and international humanitarian law and be without any discrimination of any kind or on any ground, without exception.